

Game PLAY

Trauma center:
Under the knife

Atllis, voor Nintendo DS
Jaren geleden (als ik het me goed herinner was het zelfs in de vorige eeuw) speelde ik *Open hart*, een pc-spel waarbij je bypassoperatie moest zien uit te voeren. Stierf de patiënt, dan doolde zijn geest door de ziekenhuisgangen en werd je ontslagen.

Trauma center:
Under the knife

vertrekt vanuit hetzelfde idee, maar is een stuk complexer en boeiender. Jij bent Derek Stiles, een beginnend chirurg in een ziekenhuis die aan de lopende band gecompliceerde operaties moet uitvoeren. Op het bovenste schermje van je DS krijg je instructies, met de stylus moet je op het onderste schermje allerlei handelingen uitvoeren en zo weinig mogelijk fouten maken.

De operaties zijn delicaat en gaan van het verwijderen van glasscherven tot het uitsnijden van tumoren: niet voor doetjes. Je kunt ook kiezen voor de story-mode en dan beland je in een soapserie à la *Spoed*, inclusief romances, intriges en een gevaarlijk virus. Nog de beklievende humor en de knappe animestijl vermelden en we hebben een hoogst origineel spel! (MAC)

8 10

Lara Croft tomb raider:
Legend

Idios en Crystal Dynamics, voor alle consoles (getest op Xbox 360)

Er zat mot in het lijf van Lara Croft, de vrouwelijke Indiana Jones die dankzij haar unieke lichaamsbouw zo geweldig lang boven water kon blijven. Lara maakte in 1996 een sterk debuut met *Tomb raider*,

maar werd zo schaamteloos gekloond dat zelfs haar topje geen spankracht meer had. *Legend* keert terug naar de kern van Croft: rennen, springen, vliegen, duiken, vallen, weer opstaan en een raadseltje oplossen. Actie te over in een messcherp decor, maar jammer dat Lara zich zo koppig laat besturen. Ducati en Jeep zijn sponsor van dienst, wat helpt als Mister Monotonie om de hoek komt kijken. Leuk, maar ervaren spelers zitten er sneller door dan Lara door haar voorraad korte broeken. (TDL)

7 10

Game TOP-10

- (2) *Tomb raider: Legend*
- (3) *The elder scrolls IV: Oblivion*
- (1) *Guitar hero*
- (5) *Exit*
- (-) *Buzz: The big quiz*
- (6) *The godfather*
- (10) *Namco 50th anniversary*
- (4) *Black*
- (-) *Trauma center: Under the knife*
- (-) *Fifa world cup 2006*

De top-10 wordt geditilleerd uit de favorieten van de fanatieke gamers op onze redactie.

De ruisloze terugkeer van het PORTATIEFJE

ZEVEN DIGITALE DAB-RADIO'S GETEST

Kent u ze nog, de portatiefjes? Dankzij de wonderen van het retrodesign kunnen we vandaag weer zo'n elegant radiokistje met draaiknoppen en handvat op de keukentafel zetten. Alleen komt er ditmaal een perfecte digitale klank uit. Plaza testte zeven draagbare DAB-radio's.

Tim DE COCK en Eric DE KEYZER

Digitale radio of DAB (Digital Audio Broadcasting) bestaat al sinds 1998 in Europa en onderscheidt zich van gewone FM-radio door zijn heldere geluidskwaliteit. Grote belangstelling was er totnogtoe niet, want DAB-radio's zijn een beetje aan de dure kant, maar onlangs bodden prijsbewuste winkelketens toestellen aan voor 119 en zelfs 79 euro. 2006 zou dus best wel eens een doorbraakjaar kunnen worden.

Voor digitale radio heb je geen abonnement of speciale aansluiting nodig. Net als bij FM-radio wordt het signaal gewoon de ether in gestuurd en vang je het op met een antenne. Het verschil zit hem in hoe dat signaal tot stand komt. Kort samengevat: bij AM en FM wordt één draaggolf uitgezonden, die erg gevoelig is

voor storingen. Bij DAB worden meer dan duizend golven tegelijk uitgezonden en die dragen elk maar een piepklein stukje informatie. Eventuele storingen onderweg worden daardoor zo klein dat de ontvanger ze kan corrigeren. Omdat die foutcorrectie wat tijd vergt, hoor je de DAB-uitzendingen met zowat een seconde vertraging ten opzichte van de FM-band.

Heldere klank

Geen geruis of gekraak dus bij DAB. Is het geluid dan van cd-kwaliteit? Dat nu ook weer niet. Met de digitale compressie die nodig is om alle geluid uitgezonden te krijgen, kom je eerder uit bij de kwaliteit van een goede mp3. Een doorsnee mp3 heeft een *bitrate* van 128 kilobits per seconde, de DAB-uitzendingen van de

VRT halen meestal 160 kbps. Hoe meer bits, hoe hoger de geluidskwaliteit.

Naast zijn heldere klank heeft DAB nog enkele niet te versmaden voordelen. Met het geluidssignaal wordt randinformatie meegestuurd, zoals de naam van het net, een omschrijving van het programma en titel en uitvoerder van de muziek die je hoort. Die info wordt getoond op het schermje van de DAB-radio. Het lijkt op de functie RDS (Radio Data System) bij FM, maar de mogelijkheden zijn uitgebreider.

De DAB-radio's uit onze test zijn erg vriendelijk in gebruik. Met een druk op de knop zoeken ze zelf de zenders die je kan beluisteren – dat duurt nog geen halve minuut – en daarna heb je maar de naam van het gewenste radionet te kiezen uit het aanbod. Voorkeuzetoetsen maken het leven nog gemakkelijker.

Echt leuk wordt het met de geavanceerde modellen die programma's kunnen pauzeren, terugspoelen en zelfs opnemen op een interne of externe geheugenkaart. Alle geteste DAB-radio's hebben een hoofdtelefoonaansluiting en een FM-ontvanger aan boord. Zo hoef je de netten die alleen via FM uitzenden niet te missen.

Verbluffende reisgezel

Wat: Trinloc Sinfonie

Oordeel: behuizing en knoppen van dit spatbestendige opklontertje zijn vervaardigd uit een matte, streeklazacht kunststof. Die aangename eerste indruk groeit uit tot lichte verbijstering wanneer de Sinfonie van zich laat horen: uit het monospeakertje stroomt een bijzonder heldere en volledige klank. Kurkdroog, direct, een tikje eigenzinnig misschien, maar muziek en stem dragen erg ver en de bastonen blijven zuiver, zelfs als je de volumeknop een flinke draai geeft. Het schermje is duidelijk en origineel, met witte letters tegen een blauwe achtergrond. Uitgang en voorkeuzetoetsen zijn niet voorhanden, maar al bij al verloopt de stationkeuze vlot.

Conclusie: met zijn krachtige klank, meegeleverde oplaadbare batterijen, autolader en AUX-ingang voor mp3-speler is dit zonder meer de perfecte reisgezel.

Score:

8 10

Adviesprijs: 169 euro (in oranje, wit, zwart of blauw)
Info: voorlopig alleen te koop via internetwinkels zoals www.dabtuners.nl, www.trinloc.com

Hifi-aspiraties

Wat: Tivoli Audio Model DAB

Oordeel: met de Model One mono AM/FM tafelradio verzette Tivoli Audio de bakens op het vlak van design, gebruiksgemak en vooral klank. Model DAB voegt daar de kwaliteit van digitale radio aan toe. Het houten kastje, eentje om letterlijk te strelen, heeft er een tweeregelig, duidelijk afleesbaar, blauw LCD-schermje en een batterij druktoetsjes bij gekregen. Daarmee laten alle DAB-, klok- en wekkerfuncties zich vlot bedienen. Bijzonder is dat de Model DAB, naast de gebruikelijke in- en uitgangen, beschikt over aansluitingen voor een extra luidspreker en subwoofer om tot een echte hifi-stereo te groeien. Goed idee, want als er iets is dat dit juwelenkistje onderscheidt van de concurrentie is het de rijke, gedetailleerde klank.

Conclusie: tafelradio met serieuze upgrademogelijkheden voor liefhebbers van minimalistisch design en maximaal geluid.

Score:

9 10

Adviesprijs: 398 euro
Info: www.tivoliaudio.com, www.audiac.nl

Elegante creatieveling

Wat: Pure Evoke-3

Oordeel: het vlaggenschip van de pionier van de digitale radio-ontvangers heeft „alles wat een luisteraar nodig heeft om het maximum te halen uit de gestaag groeiende inhoud en mogelijkheden van digitale radio“. Zoals een groot LCD-scherm dat helder blokken tekst (nieuws, uitslagen) aan kan. Of de Electronic Program Guide, waarmee u door de zenderprogrammatie bladert en uitzendingen selecteert voor latere beluistering of opname. Alleen jammer dat we daar in ons land voorlopig nog niets aan hebben. Wel aan de ReVu-functie, die toelaat (maximaal 30 minuten) uitzendingen te pauzeren en vooruit- of achteruit te spoelen. Of aan de SD-geheugenkaart om op te nemen van de radio, maar ook om mp3-tjes af te spelen. Reken daarbij nog multi-pele timer-waakfuncties, afstandsbediening en een stijlvolle houten behuizing met elegant aluminium handvat. Het geluid uit de twee luidsprekers vonden wij zeer oké, maar niet absoluut top.

Conclusie: een must voor wie creatief wil omgaan met de klassieke radio-uitzending.

Score:

8 10

Adviesprijs: 349 euro
Info: www.pure.com

Dit kan je ontvangen

In Vlaanderen zendt alleen de VRT digitale radio uit. De commerciële radio's, die vooralsnog de kat uit de boom kijken, kan je wel beluisteren via de FM-ontvanger in je DAB-toestel. Behalve de vijf bekende VRT-zenders hoor je via DAB ook vier exclusief digitale stations.

- Radio 1
- nieuws+ (voortdurende herhaling van recentste nieuwsbulletin en verkeersinfo)
- Radio 2 (met regionale ontkoppeling in beurtrol: elke dag een andere provincie)
- Donna
- Donna hitbits (non-stop greatest hits)
- Sporza (live sportverslaggeving)
- Studio Brussel
- Klara
- Klara continuo (klassiek zonder gepraat)

Wit lichtgewicht

Wat: Sangean DPR-25

Oordeel: met zijn blinkend witte ontwerp mistaat dit lichtgewicht niet naast een iPod en dat zal wel geen toeval zijn, want hij heeft een handige AUX-ingang. Ook de line-uitgang (minijack), FM/RDS- en AM-ontvanger leveren deze radio bonuspunten op. Minpunt: geen L-band, dus niet mee te nemen naar Frankrijk. Net als bij zijn grote Sangean-broer zit de drukknop opzij, maar ditmaal reageert hij lichter en beter. En de klank? Een tikje aan de magere kant, maar wel neutraal en evenwichtig, zolang je tenminste geen hoge volumes of gesproken uitzendingen opzoekt. Een 3D-knop maakt de muziek iets ruimtelijker maar tegelijk ook matter.

Conclusie: behoorlijke allrounder die qua klank nèt iets te weinig gewicht in de schaal legt.

Score:

6 10

Adviesprijs: 179 euro
Info: www.sangean.nl

Behalve de keukenmodellen op deze pagina bestaan er ook DAB-tuners voor hifiketens, DAB-zakradio's, wekkerradio's, microketens, pc-tuners en autoradio's. Opgelet: niet elke „digitale radio“ is ook een DAB-radio. Een gewone FM-radio wordt ook digitaal genoemd als hij een elektronische afstemtechniek en LCD-display heeft. Echte DAB-radio's herken je in de eerste plaats aan het logo.

In het buitenland

DAB heeft één groot nadeel: het digitale signaal reikt niet zo ver als bij FM. Daardoor kan je de Vlaamse zenders niet ontvangen in Wallonië of het buitenland. Je kunt er natuurlijk wel de plaatselijke DAB-stations beluisteren. Er zijn er zowat achthonderd en je vindt ze vooral in West-Europa en Canada. Meestal gebruiken ze de zogenaamde *Band III* (176 tot 230 MHz) maar in Frankrijk en delen van Duitsland wordt de *L-band* (1.452 tot 1.492 MHz) gebruikt, en daar is niet elk DAB-toestel voor uitgerust. In de gaten houden dus, als je ook in die landen wil genieten van je ruisloze, sexy portatiefradio'tje.

Info digitale radio, ontvangst, uitzendingen en verkooppunten: www.dab.be
Info internationale verspreiding: www.worlddab.org

Zware jongen

Wat: Sangean DPR-1

Oordeel: deze jongen ziet eruit alsof hij tegen een stootje kan en dat moet ook, want de robuuste keuzeknop vergt nogal wat kracht om in te drukken. Hij reageert ook traag en dat maakt hem – ondanks het gigantische display – nogal lompe om te bedienen. Aan de pluszijde zitten leuke snufjes zoals een pauzetoets (met intern geheugen tot 30 minuten), alarm- en slaaptimer, vergrendeling, analoge én digitale optische uitgangen. Je kunt programmeerbaar opnemen op een externe SD-kaart, maar elke volgende opname wist dan wel de vorige uit. Raar is dat. Aan de minzijde missen we een ingang en L-band capaciteit, maar bovenal een klank die de grote monoluidspreker waard is. Uit een joekel van 1,7 kilo verwachten we meer dan een logge, gesluierde brij. Zelfs de bass/treble geluidsregeling kan het euvel niet verhelpen.

Conclusie: voor wie vooral visueel indruk wil maken in zijn heavy duty garage of werkplaats.

Score:

6 10

Adviesprijs: 274 euro
Info: www.sangean.nl

Beste klank

Wat: Rebox R-102 T

Oordeel: eigenlijk is dit geen portatiefje natuurlijk – daarvoor ontbreken een handgreep en vooral batterijvoeding – maar met zijn strakke retrovorm in kersenhout en aluminium vindt deze bestseller overal wel een plaatsje. Dit no-nonsense toestel had al het goede naam en ook uit onze blinde luisterterst komt het als beste naar voor. Zelfs bij hoge volumes blijft de klank perfect in balans. Zou het dat hout zijn? De voorzieningen zijn eerder spartaans (geen ingang, wel een cinch-uitgang) en het stoort een beetje dat het groene scherm blijft oplichten in standby-stand, maar dat laatste heeft ook een voordeel: dit toestel geeft als enige in deze selectie klank van bij de eerste seconde.

Conclusie: ideale stereoradio voor wie de beste klank wil en lak heeft aan snufjes.

Score:

9 10

Adviesprijs: 164 euro (model met afneembare luidsprekers R-103 T kost evenveel)
Info: www.rebox.tv

Stijlvolle prijsbreker

Wat: Pure Élan

Oordeel: je ziet hem zo in je keuken staan, dit fijn gelijnde stereomodel zonder één draaiknopje. Handvat en antenne zijn van echt metaal, de rest is *plastique métallique* maar gelukkig van het steviger soort. Deze Élan haalt het maximum uit zijn heldere schermje – handig, zo'n permanent klokje – maar heeft behalve een slaaptimer weinig extra's in huis: geen L-band, geen in- of uitgang. Als je het toestel aanzet, duurt het bovendien een volle vijf seconden voor je muziek hoort. Wat de luidsprekers missen in de lage regionen, compenseren ze met een doorzichtige klank die uitstekend overeind blijft bij hoog volume.

Conclusie: een elegante basic radio voor een schappelijke prijs.

Score:

7 10

Adviesprijs: 144 euro
Info: www.pure.com

